

II KONFERENCJA
SAMORZĄD TERYTORIALNY W POLSCE
W ŚWIETLE BUDŻETU PAŃSTWA NA 2013 ROK
29 października 2012 roku
Warszawa, Sejm RP, Sala Kolumnowa

S T A N O W I S K O

W ślad za I Konferencją Samorządową zorganizowaną w Sejmie RP dniu 10 stycznia 2012 roku przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość przypominamy 10 postulatów przyjętych przez zgromadzonych samorządowców, które pozostają nadal aktualne:

- 1) Przywrócenie zasady rekompensowania ubytków finansowych w dochodach własnych JST (jednostek samorządu terytorialnego) które są rezultatem zmian prawnych
- 2) Zabezpieczenie pokrycia kosztów funkcjonowania oświaty
- 3) Ujęcie w subwencji oświatowej wydatków ponoszonych na prowadzenie przedszkoli i oddziałów zerowych
- 4) Wprowadzenie zwrotu podatku VAT od prowadzonych inwestycji przez JST z przeznaczeniem na wydatki inwestycyjne
- 5) Zmiana mechanizmu przyznawania subwencji wyrównawczej, która powinna uwzględniać nie tylko równy rozkład dochodów JST, ale także zróżnicowane koszty realizacji zadań (powiązanych z mechanizmem wpłat do budżetu tzw. janosikowego)
- 6) Przekazywanie nowych zadań w sposób prawnie uporządkowany, uwzględniając rzetelną wycenę kosztów zadania i pełnego ich pokrycia oraz określenie standardów realizacji zadań

- 7) Ustalenie zasad reguły wydatkowej z samorządami i odsunięcie jej wprowadzenia w czasie
- 8) Procedura ograniczenia deficytu powinna uwzględniać możliwość rozwoju JST, w tym realizację projektów z udziałem środków unijnych
- 9) Nadanie organizacjom samorządowym uprawnienia do wniesienia skargi konstytucyjnej w zakresie zadań JST
- 10) Zapewnienie opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych

W wyniku I Konferencji Samorządowej Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość zgłosił do łaski Marszałkowskiej projekt uchwały Sejmu RP w sprawie wezwania Rządu RP do aktywnego działania na rzecz poprawy sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, w której wyraża zaniepokojenie znacząco pogarszającym się stanem finansów samorządowych. Uchwała została odrzucona głosami posłów koalicji rządowej.

Jako bardzo ważny krok prowadzący do uporządkowania finansów samorządów uznajemy obywatelski projekt ustawy o dochodach jednostek samorządowych, który wychodzi naprzeciw postulatом zgłaszanym podczas styczniowej konferencji. Za ciekawe rozwiązanie uznajemy ustanowienie subwencji ekologicznej dla gmin. Szczególnie Apelujemy do Sejmu RP o jak najszybsze rozpatrzenie projektu ustawy.

W kontekście obecnej propozycji budżetu państwa na rok 2013 należy zwrócić szczególną uwagę na to, iż jest to budżet stagnacyjny, nastawiony głównie na konsolidację fiskalną, czyli redukcję wydatków budżetowych. Ma to bezpośredni negatywny wpływ na sytuację budżetową samorządów i rozwój lokalny.

Podczas dyskusji ekspertów, przedstawicieli korporacji samorządowych, parlamentarzystów wskazano na niedofinansowanie samorządów w wielu obszarach. Szacuje się, że zabraknie 30% środków na edukację, służbę zdrowia, pomoc społeczną, pomoc rodzinie, przeciwdziałanie bezrobociu, nie będzie możliwa realizacja wielu inwestycji infrastrukturalnych w tym, drogowych, z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, gospodarki odpadami jak również budownictwa mieszkaniowego.

W wyniku łamania art. 28 ust 1 ustawy o dochodach jst i art. 167 ust 4 Konstytucji RP w tegorocznym budżecie część oświatowa subwencji ogólnej jest zaniżona o ok. 1,2 mld zł. Apelujemy, by podjąć kroki prawne, które wyeliminują łamanie prawa z zakresie przygotowania projektu ustawy budżetowej na 2013 rok.

Apelujemy również, aby Fundusz Pracy (7 mld zł) był przeznaczony na ustawowe cele, a nie na rósł w depozycie Ministra Finansów. Domagamy się, by był on wykorzystany na zatrudnienie młodych, którzy dziś muszą emigrować. Do tego należy

zwrócić również uwagę na niewykorzystanie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (4 mld zł) na rozwój przedsiębiorczości.

W związku z powyższym zebrani przedstawiciele samorządów terytorialnych apelują do Sejmu RP, aby podczas dalszych prac nad budżetem dokładnie przeanalizować finansowanie zadań samorządowych i wprowadzić zamiany zapewniające realizację zadań, za które odpowiedzialne są samorządy.

Konieczna jest również naprawa systemu podatkowego, odbiurokratyzowanie gospodarki oraz wsparcie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Na ukończeniu są negocjacje dotyczące nowej perspektywy finansowej na lata 2014 – 20. Apelujemy do Rządu o przyjęcie rozwiązań w ramach negocjacji, które zapewnią odpowiednie środki na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, a dla polskich rolników równe warunki konkurencji na rynkach europejskich. Jednocześnie należy także utrzymać zdolność samorządów do wykorzystania środków europejskich.

Dostrzegamy również duże zróżnicowanie w dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w związku z tym proponujemy powrót do konstytucyjnej zasady rozwoju zrównoważonego.

W związku z przedstawioną sytuacją polskich samorządów uczestnicy II Konferencji Samorządowej apelują do Rządu RP oraz Sejmu RP o jak najszybsze znalezienie rozwiązań pozwalających na przywrócenie stanu równowagi w budżetach samorządów.